३२

श्यावाश्व आत्रेयः।पवमानः सोमः। गायत्री।

प्र सोमासो मदच्युतः श्रवसे नो मघोनः।सुता विदथे अक्रमुः॥ ९.०३२.०१

मदच्युतः- तृप्तिहर्षस्रावकाः। सोमासः- रसाः। सुताः- निष्पन्नाः। मघोनः- संपद्वतः। नः- अस्माकम्। श्रवसे- श्रुतिलाभाय। विदथे- उपासने। प्र- प्रकर्षेण। अक्रमुः- गच्छन्ति ॥१॥

आदीं त्रितस्य योषणो हरिं हिन्वन्त्यद्रिभिः।इन्दुमिन्द्राय पीतये॥ ९.०३२.०२

आत्- अनन्तरम्। ईम्- एनम्। हरिम्- आकर्षकम्। इन्दुम्- रसम्। इन्द्राय पीतये- इन्द्रस्यानुभूतये। त्रितस्य- तीर्णतमस्य तिरस्कृताज्ञानस्य। योषणः- जीवोदकानि। अद्रिभिः- जडप्रतीकग्रावभिः। हिन्वन्ति- प्रेरयन्ति। जडतो मथिता निष्कासिताश्चैतन्यरसा इति भावः ॥२॥

आदीं हंसो यथा गणं विश्वस्यावीवशन्मतिम्।अत्यो न गोभिरज्यते॥ ९.०३२.०३

आत्- अपि च। ईम्- अयं रसः। हंसः- पक्षी। यथा। गणम्- स्वग्रामं तथा। विश्वस्य- सर्वस्य जगतः। मतिम्। अवीवशत्- वशं नयति कामयते वा। अत्यो न- अश्व इव स्थितः। गोभिः- चित्किरणैः। अज्यते- मण्डितो भवति ॥३॥

उभे सोमावचाकशन्मृगो न तक्तो अर्षसि।सीदन्नृतस्य योनिमा॥ ९.०३२.०४

ऋतस्य योनिम्- सत्यसदने। आ- आभिमुख्येन। सीदन्- निषीदन्। सोम- रस। उभे- द्यावापृथिव्यौ। अवचाकशत्- पश्यति। मृगो न- गौर इवासि। तक्तः- चित्किरणमिश्रितः सन्। अर्षसि- गच्छसि ॥४॥

अभि गावो अनूषत योषा जारमिव प्रियम्।अगन्नाजिं यथा हितम्॥ ९.०३२.०५

योषा- युवतिः। जारमिव प्रियम्- स्वजरितारं भर्तारमिव। हितम्- हितकरम्। आजिम्- गन्तव्यं स्वमित्रम्। यथा। अगन्- गच्छति। तथा। गावः- चिद्रश्मयः। अभि- अभितः। अनूषत- सोमं स्तुतवन्तः ॥५॥

अस्मे धेहि द्युमद्यशो मघवद्भ्यश्च मह्यं च। सनिं मेधामुत श्रवः॥ ९.०३२.०६

मघवद्भ्यश्च- हव्यधारकेभ्यश्च। मह्यं च- मे च। अस्मे- अस्माकं सर्वेभ्यः। द्युमत्- ज्योतिष्मतीम्। यशः- कीर्तिम्। सनिम्- संपदम्। मेधाम्- बुद्धिम्। उत- अपि च। श्रवः- श्रुतिम्। धेहि- धारय ॥६॥